

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Specifika dovozu zboží ze Španělska do ČR

Vedoucí práce: Ing. Lucie Tichá, Ph.D.

Autor práce: Veronika Walterová

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 2.

2021

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

České Budějovice, 10. května 2021

.....

Veronika Walterová

Poděkování

Touto formou bych chtěla poděkovat především vedoucí své bakalářské práce Ing. Lucii Tiché, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost, pomoc a rady, které věnovala při zpracování této práce. Také bych chtěla poděkovat panu Bc., nrap. Pellerovi za poskytnutí informací týkajících se dovozu a původu zboží. Nakonec též děkuji své rodině, která mě během psaní bakalářské práce velmi podporovala.

Anotace

Tématem této bakalářské práce jsou specifika dovozu zboží ze Španělska do České republiky. Hlavní cíl práce tvoří vymezení nejdůležitějších položek importu do ČR na základě analýzy specifík a jednotlivá opatření pro dovoz na naše území. Práce obsahuje část teoretickou, která na základě použití odborné literatury popisuje fungování zahraničního obchodu ČR, společnou obchodní politiku EU a pravidla pro import zboží do Česka. Praktická část zahrnuje expertní rozhovor, dále výčet klíčových produktů importovaných do ČR a s nimi spojená nařízení. V závěru práce jsou shrnuta jednotlivá fakta.

Klíčová slova:

export, import, zahraniční obchod, zboží, opatření/nařízení, Evropská unie, vnitřní trh EU

Annotation

The topic of this bachelor thesis is the specifics of the import of goods from Spain to the Czech Republic. The main goal of this work is to define the most important items of import to the Czech Republic based on the analysis of specifics and individual measures for import into our territory. The thesis contains a theoretical part, which, based on the use of literature, describes the functioning of foreign trade of the Czech Republic, the common trade policy of the EU, and the rules for importing goods into the Czech Republic. The practical part includes an expert interview, as well as a list of key products imported into the Czech Republic, and related regulations. The end of the thesis summarizes the individual facts.

Keywords:

export, import, foreign trade, goods, measures / regulations, European Union, EU internal market

OBSAH

Úvod.....	8
Teoretická část	10
1 Zahraniční obchod České republiky	10
1.1 Import a export.....	10
1.1.1 ČR před a po vstupu do EU	12
1.2 Světová obchodní organizace.....	13
2 Společná obchodní politika s EU.....	14
2.1 Zóna volného obchodu.....	15
3 Stručné pojednání o Španělském království	16
3.1 Export a import Španělska	16
3.2 Hospodářská situace Španělska v době pandemie Covid-19.....	17
4 Pravidla pro import ze Španělska do České republiky	18
4.1 Smlouvy a dohody.....	18
4.1.1 Smlouvy podepsané před rokem 2004.....	19
4.1.2 Smlouvy podepsané po roce 2004	20
5 Pohyb zboží ze Španělska do České republiky.....	21
5.1 Pohyb zboží v rámci EU (tj. mezi Španělskem a ČR)	21
5.2 Nejvýznamnější položky dovozu zboží ze Španělska.....	23
5.3 Rady a tipy pro španělské firmy, jak proniknout na český trh.....	24
Metodika a cíle.....	25
Praktická část	27
6 Expertní rozhovor	27
7 Nejdůležitější položky importu ze Španělska do ČR.....	34
7.1 Specifika dovozu ochranných obličejových masek v rámci EU	34
7.2 Specifika dovozu ryb a mořských plodů v rámci EU	36

7.3	Specifika dovozu motorových vozidel v rámci EU	37
7.4	Specifika dovozu masa v rámci EU	38
7.5	Specifika dovozu zemědělských produktů v rámci EU	38
8	Dílčí opatření pro dovoz na naše území.....	40
8.1	Preferenční systém EU	40
8.2	Kumulace	40
8.3	Schválený vývozce.....	41
8.4	Systém REX a registrovaný vývozce.....	41
8.5	Certifikáty TARIC	42
8.6	Prohlášení dodavatele.....	42
8.7	EORI	44
	Celkové zhodnocení získaných faktů	45
	Závěr	46
	Resumen.....	48
	Seznam odborné literatury a zdrojů	50
	Seznam tabulek a grafů.....	55
	Přílohy.....	56

Úvod

Udržování dobrých mezinárodních vztahů v rozvojových, politických, obchodních a kulturních světových podmínkách je dnes zásadní pro dosažení úplného rozvoje národů. V současné době neexistuje jediný stát, mluvíme-li především o Evropě, Americe či Austrálii, který by se mohl považovat za soběstačný a obešel by se bez pomoci a podpory jiných zemí. Dokonce i ekonomicky nejbohatší země světa spoléhají na přeshraniční dovoz nedostatkových surovin. Prostřednictvím globálních jednání a dohod dochází k výměně potřebného zboží mezi státy.

Výměna zboží mezi Španělskem a Českou republikou probíhá v rámci Evropské unie, a to od roku 2004, kdy se Česká republika stala jejím členem. Mezi členskými státy probíhá volný pohyb zboží, díky čemuž Evropská unie patří mezi nejotevřenější ekonomiky světa. Španělsko lze vnímat jako zemi orientovanou více na export než import, převážná část zboží je vyvážena do zemí EU, nejvíce pak do Francie. Co se týče dovozu zboží na český trh, je Španělsko 14. největším dovozcem do ČR. Mezi Českou republikou a Španělskem dochází k obchodu s obdobnou komoditní strukturou zboží.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na vymezení specifík dovozu zboží ze Španělska do České republiky. Hlavní cíl práce tvoří definice nejdůležitějších položek importu do České republiky. Podstatnou část představuje též formulace dílčí opatření pro dovoz na naše území a s ním spojená pravidla a opatření, práce se zabývá i analýzou dovozu ovlivněného současnou koronakrizí.

Práce se dělí na část teoretickou a část praktickou. **Teoretická** východiska obsahují literární rešerši se zaměřením na mezinárodní obchod, vymezení základních pojmů, právních předpisů a specifík zahraničního obchodu v rámci Evropské unie a další vymezení související s importem zboží, konkrétně s importem ze Španělska. Zmíněná částí zároveň zahrnuje i stručnou charakteristiku Španělského království, jakožto analyzované země vývozu do ČR.

V **praktické části** je zvolena pro dosažení cílů metoda expertního rozhovoru. Ten se odehrál s příslušníkem celní správy, který se specializuje na zboží dovážené ze Španělska.

Odpovědi na mnou kladené otázky poskytují přehled o dovozu španělského zboží z pohledu odborníka celní správy, dále informace týkající se administrativy, opatření a bariér, které s importem zboží z členského státu Evropské unie, konkrétně ze Španělska souvisejí. Práce se též věnuje rizikům, jež mohou import zboží ze Španělska do České republiky ohrozit – a to se zaměřením na celosvětovou „covidovou“ pandemii.

Teoretická část

1 Zahraňní obchod České republiky

Zahraňní obchod lze považovat za běžné obchodování jako každé jiné. S tím rozdílem, že zahraňní obchod probíhá přes hranice domácího státu, čímž se liší od běžného „tuzemského“ obchodování.¹

Zahraňní obchod lze rozdělit na dvě kategorie, a to na import a export zboží přes hranice určitého státu. Zahraňní obchod je spojen s celou řadou činností v oblasti organizace, kompetencí i ekonomických nároků, které jsou nad rámec činností, které souvisejí s činností obchodování tuzemského. Podniky, které však zahraňní obchody provozují, tyto činnosti podstupují s plným vědomím a účelně. V případě, kdy na zahraňním poli působí, již delší dobu, stává se celá řada těchto činností každodenním rutinním počínáním. Zahraňní obchod sice přináší větší nároky na administrativu a další činnosti, ale především poskytují podnikům nové příležitosti pro jejich rozvoj, růst a zajištění odbytu, resp. tvorbu zisků. Vzhledem k tomu, že na domácí trh mají přístup zahraňní společnosti, je zapotřebí, aby též tuzemské firmy vyvážely „tuzemské“ zboží do zahraňní. Význam zahraňního obchodu je stále větší a vzhledem k celosvětové globalizaci, s nástupem moderních technologií či odbourávání bariér lze předpokládat, že do budoucna zahraňní obchod bude nadále růst.²

1.1 Import a export

Import je makroekonomický pojem a lze jej definovat jako dovoz produktů služeb na území daného státu ze zahraňní. Opakem importu je **export**, tedy makroekonomický pojem označující vývoz produktů a služeb za hranice státu, kde produkty, resp. služby vznikají. Obecně lze import označit za „přinášení zvenku dovnitř“ a export lze charakterizovat jako „vynášení zevnitř ven“³

¹ SHENKAR, Oded, et al., 2015. International business. 3rd edition. New York: Routledge, Taylor & Francis Group. 678 s. ISBN 978-0-415-81713-4, str. 10

² MULAČOVÁ, Věra a MULAČ, Petr, 2013. Obchodní podnikání ve 21. století. Praha: Grada. Finanční řízení. ISBN 978-80_247-4780-4, str. 25

³ Managementmania, 2016. Export v ekonomice. [online]. 09.12. 2015 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/export-v-ekonomice>; Managementmania, 2016. Import v ekonomice.

Zahraniční obchod však není otázkou posledních let, jeho existenci lze pozorovat již v dávných dobách, kdy docházelo k přepravování zboží z jednoho území na území jiné, resp. docházelo k obchodování přes hranice států. K velkému rozmachu zahraničního obchodu došlo po 2. světové válce. Na rozvoji zahraničního obchodování měla velký podíl Atlantická charta, jejíž náplní (mimo jiná ustanovení) bylo ujednání, že obchodování přes hranice států bude dostupné pro všechny státy, bez ohledu na to, které ve válce zvítězily a které byly poraženy. Zabezpečen byl díky tomuto dokumentu přístup ke světovým surovinám pro všechny státy, což jim do značné míry zajišťovalo ekonomickou prosperitu a všechny krajiny měly při provádění obchodních činností rovnocenné podmínky⁴ Hodnota exportu na HDP neustále roste, a to v důsledku posilování mezinárodního obchodu a také světová ekonomika je stále otevřenější, což má též pozitivní dopad na HDP.⁵

Ekonomii jako takovou lze označit za samostatnou vědu, která zkoumá alokaci vzácných zdrojů mezi jejich alternativním využitím. Ekonomie se dělí na mikroekonomii a makroekonomii. Zatímco mikroekonomie se zaměřuje na chování jednotlivců v ekonomice, makroekonomie je vědou, která se zabývá ekonomikou jako celkem (např. zkoumá celkový národní produkt země, celkovou zaměstnanost, resp. míru nezaměstnanosti, míru inflace, deficit státního rozpočtu, či obchodní a platební bilance). Mezi ekonomy a politiky dochází v otázkách, kterými se makroekonomie zabývá, často ke sporům a debatám, avšak nelze negovat jejich velký praktický celosvětový význam. Mikroekonomii ani makroekonomii nelze považovat za samostatné vědní disciplíny. Makroekonomické zkoumání by nemohlo bez existence mikroekonomických ukazatelů existovat.⁶

Celkový ekonomický výkon země lze měřit díky tzv. makroekonomickým agregátům, které lze označit za souhrnné národohospodářské veličiny. Mezi nejpoužívanější makroekonomické agregáty lze zařadit hrubý domácí produkt (HDP), hrubý národní

[online]. 17. 08. 2015 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/import-v-ekonomice>

⁴ KUBIŠTA, Václav, 2016. Mezinárodní obchod a migrace. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-655-2, str. 41; BUCKLEY, Peter J. a GHOURI, Pervez N, 2015. International business strategy: theory and practice. Abingdon: Routledge. 664 s. ISBN 978-0-415-62469-5, str. 4

⁵ Kubišta, 2016, pozn. 4, str. 43

⁶ JUREČKA, Václav, 2017. Makroekonomie. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0251-8, str. 17-18

produkt (HNP), čistý domácí produkt (NDP), či čistý národní produkt (NNP). Za ten nejzákladnější ukazatel lze bezesporu považovat HDP, který lze definovat jako součet peněžních hodnot konečných výrobků a služeb, které byly vyprodukovány během jednoho roku v určité zemi za pomoci alokovaných výrobních faktorů.⁷

Import i export je součástí makroekonomických analýz. Jeden ze základních výkazů, který zachycuje vztahy ekonomiky domácí se zahraničím je tzv. platební bilance. „*Platební bilance je systematickým zápisem všech ekonomických transakcí mezi rezidenty a nerezidenty určité země za dané období.*“ Platební bilance se skládá ze tří účtů (běžný, kapitálový, finanční). Hodnoty exportu a importu zboží i služeb jsou zaneseny v účtu prvním, tedy běžném. Stejně tak zde lze nalézt údaje o čistém exportu, což je rozdíl mezi exportem a importem zboží.⁸

1.1.1 ČR před a po vstupu do EU

Před vstupem České republiky do Evropské unie probíhal zahraniční obchod se zbožím dle národní úpravy a při celním řízení byl základním předpisem, jímž se činnosti mezinárodního obchodu řídily, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů a také celní sazebník (z titulu nařízení vlády č. 312/1997 Sb.), v němž byla stanovena výše cla, sazba DPH, případně položky, které byly clem, popř. DPH osvobozeny ať už při importu či exportu zboží.⁹

Po vstupu České republiky do Evropské unie se mezinárodní obchod řídí jednotným předpisem, tzv. Celním kodexem (Nařízení Rady evropského společenství č. 2913/92 ze dne 12. října 1992). Celní kodex poskytuje sladění všech předpisů týkajících se celních sazeb při obchodování se zbožím a zemědělskými produkty v rámci států Evropské unie, ale také se zeměmi třetími. Kromě celního kodexu se celnictví řídí i dalšími právními předpisy, mezi které se řadí například Prováděcí předpis k celnímu kodexu a Společný

⁷ Jurečka a kol., 2017, pozn. 6, str. 27

⁸ SOUKUP, Jindřich, POŠTA, Vít, NESET, Pavel a PAVELKA, Tomáš, 2018. Makroekonomie. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-537-7, str. 39-41.

⁹ ŽEMLIČKA, Lubomír, 1998. Celní zákon a předpisy související v praxi. Olomouc: ANAG. ISBN 80-85646-40-4, str. 400.

celní sazebník Evropské unie, nicméně i nadále jsou v platnosti národní předpisy, především celní zákon a předpisy s ním spojené.¹⁰

Na území Evropské unie funguje tzv. vnitřní trh EU, který spočívá ve čtyřech svobodách, a to – volný pohyb osob zboží, služeb a kapitálu. Volný pohyb zboží z praktického hlediska znamená, že zboží, které bylo vyrobeno na území členských států je na vnitřní trh členských zemí dováženo bez cla a dalších množstevních omezení.¹¹

1.2 Světová obchodní organizace

Mezinárodní obchod přispívá ke zlepšování ekonomického postavení všech zemí, ale také k plnění makroekonomických cílů, stejně tak jako posiluje celkovou stabilitu ve světě v kontextu udržitelného rozvoje. Aby mohl zahraniční, resp. mezinárodní obchod růst bylo zapotřebí, aby vznikly významné světové organizace zabývající se tímto tématem. Vymezení pravidel a ucelení obchodního systému začala řešit Všeobecná dohoda o clech a obchodu neboli General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), která byla podepsána v roce 1947. Díky této dohodě došlo k tomu, že všechny členské státy, včetně České republiky, které se dohodou zavázaly, musely otevřít své obchodní hranice a díky tomuto dokumentu došlo též k výraznému snížení cel. GATT též řešila otázky týkající se obchodních sporů a jejich řešení, antidumpingovým jednáním a dalším oblastem týkajících se globálního obchodování. Činnost této organizace však v roce 1994 byla ukončena a na její místo nastoupila Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace, tzv. World Trade Organization (WTO), která vznikla v tentýž rok a své činnosti zahájila od ledna roku 1995. Česká republika byla součástí jak GATT, tak je dodnes členem WTO, která má v dnešní době více než 160 členů a jejím sídlem je Ženeva.¹²

¹⁰ Celní kodex – Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství. Brusel: Úřední věstník EU, 19. 10. 1992, L 302. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:CS:PDF/>

¹¹ ŠMEJKAL, Václav, JIRÁSEK, Jaroslav a PŘIKRYLOVÁ, Jana, 2003. Změní se strategie Vaší firmy po vstupu do Evropské unie? Praha: Hospodářská komora České republiky. ISBN 80-86345-36-x, str. 68.

¹² DANIELS, John D., RADEBAUGH, Lee H. a SSULLIVAN, Daniel P, 2009. International business: environments and operations. Upper Saddle River: Pearson Education. 902 s. ISBN 978-0-13-500112-7, str. 340-341; Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. 70. výročí podpisu GATT. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 09. 11. 2017. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/zahranicniobchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/70-vyroci-podpisu-gatt-233138/>; Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Základní informace k WTO a DDA. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 04. 2018. [cit. 2020-12-10].

2 Společná obchodní politika s EU

Společná obchodní politika Evropské unie vychází ze článku č. 133 Smlouvy o založení Evropského společenství. Společná obchodní politika je položena na principu celní unie, kdy Evropská unie vystupuje v oblasti obchodu jako jednotné celní území a uplatňuje, především v postoji k obchodování se třetími zeměmi, jednotný postoj. Dle těchto principů se dále řídí celní tarify a regulace obchodu, a to za pomoci obchodněpolitických nástrojů a uzavírání smluv. Společná obchodní politika probíhá dvěma způsoby, a to díky autonomní obchodní politice a smluvní obchodní politice. Mezi nástroje autonomní obchodní politiky spadají následující body:

- společný celní sazebník,
- netarifní překážky obchodu,
- ochrana proti nekalým praktikám (dumping, subvence atd.),
- opatření související s vývozem (harmonizace systému podpor vývozu v rámci členských států).

Smluvně obchodní politika se zabývá závazky Evropské unie ve vztahu ke třetím zemím v oblasti obchodu a hospodářské spolupráce. Česká republika, resp. její zahraniční obchodní politika, spadá pod právní předpisy a mezinárodní smlouvy uzavírané orgány Evropské unie. Zahraniční obchod též podléhá celnímu dohledu, jsou dány závazné předpisy, administrativní postupy, a to v rámci celého území Evropské unie. Zahraniční obchod lze rozčlenit na dva druhy obchodu, a to na tzv. **intrakomunitární obchod**, kdy dochází k obchodování mezi členskými státy Evropské unie, a na zahraniční obchod Evropské unie, tedy obchod mezi členskými státy a třetími zeměmi.¹³

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/zahraninici-obchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/zakladni-informace-k-wto-a-dda--7894/>

¹³ EUROFFICE PRAHA-BRUSEL, a.s., 2004. Průvodce vybranými oblastmi podnikání po vstupu ČR do EU. 1 vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí české republiky. 124 s. ISBN 80-86345-47-5, str. 124.

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky působí v oblasti zahraničního obchodu především v oblastech:

- vnitřního trhu Evropské unie,
- společné obchodní politiky Evropské unie,
- podpory exportu, mezinárodního a evropského práva
- podílí se na procesu implementace právních předpisů Evropské unie v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu do právního řádu České republiky.¹⁴

2.1 Zóna volného obchodu

Evropská komise v roce 2015 vydala novou obchodní a investiční strategii, která by měla přinést užitek co nejvíce lidem v rámci Evropské unie. Obchodování by mělo vytvářet nové hospodářské příležitosti, obchodování má být co nejvíce otevřené s využitím obchodních dohod a preferenčních programů, což by mělo zabezpečit určitou míru udržitelného rozvoje, dodržování lidských práv a zabezpečení etického obchodu aj. Dohody lze rozdělit podle toho, co je jejich obsahem na dohody o hospodářském partnerství a dohody o přidružení (širší politické dohody). Existuje též tak zvaná **zóna volného obchodu** – představuje nejnižší stupeň ekonomické integrace, jedná se o vzájemné otevírání trhu s rozvinutými zeměmi po udělení preferenčního přístupu na trh. Mezi zeměmi dojde ke snížení či úplnému odstranění cla na některé výrobky (viz příloha č. 1). Nepreferenční obchodní dohody, mezi které lze zařadit dohody o partnerství a spolupráci, mají též svůj význam.¹⁵

¹⁴ Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Zahraniční obchod. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/>

¹⁵ Euroskop, 2021. Obchodní politika. [online]. Praha: Vláda České republiky, září 2018. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/680/sekce/obchodni-politika/>

3 Stručné pojednání o Španělském království

Oficiální název země je Španělské království (Reino de España) a jedná se o parlamentní konstituční monarchii. Španělsko je rozděleno na 19 autonomních oblastí, každá z oblastí má svůj parlament a vládu však s rozdílnými pravomocemi. Zemi lze označit za silně decentralizovanou. Růst reálného HDP se v posledních letech ve Španělsku zpomalil a pro rok se v návaznosti na krizi způsobenou pandemií COVID-19 se předpokládá propad růstu až o 9,2 %. Růst cenové hladiny se v posledních letech zpomalil a stejný trend se očekává i v letech následujících. Investice Španělského království se v roce 2020 propadnou, a to o 25,5 %, avšak předpoklad pro rok 2021 je, že by měly investice vzrůst o 16,7 %.

3.1 Export a import Španělska

Z hlediska exportu jsou pro Španělsko nejvýznamnějšími zeměmi vývozu Francie, Německo, Itálie a Portugalsko. V roce 2019 se španělskému exportu dařilo a došlo k jeho zvýšení o 1,7 %. Naopak v roce letošním (opět především díky COVID-19) dochází k významnému propadu vývozu, který by mohl dle předpokladu tamních orgánů dosáhnout až 27 %. Import Španělska v minulém roce též rostl, konkrétně o 0,7 %, avšak predikování tamní vlády opět počítá pro rok 2020 s poklesem o 31 %. Nejvýznamnějšími importními zeměmi pro Španělsko jsou Německo, Francie, Čína a Itálie.¹⁶

Pro Španělsko je území Evropské unie nejvýznamnějším partnerem jak z hlediska vývozu, tak i dovozu. Více se na zahraničním obchodě podílí španělský vývoz, avšak stejně jako export, tak i španělský import v rámci Evropské unie přesahují více jak 50 % celkové hodnoty exportu, resp. importu. V konkrétních číslech roku 2019 se na celkových číslech země export podílel podílem 65,9 %. Na struktuře exportovaného zboží se nejvýznamněji podílí export ropy a ropných derivátů (Francie, a to 15 %), automobilových komodit (Německo, 10,8 %) a exportováním ropy, ropných derivátů, železa a oceli do Itálie (8 %), pozadu pak nezaostává také vývoz potravin. I v dovozu byla v roce 2019 nejvýznamnějším partnerem Evropská unie, kdy se do země dováží nejvíce

¹⁶ CzechTrade, 2021. Španělsko: Základní charakteristika teritoria ekonomický, přehled. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/>

zboží z Německa a Francie, mimo země Eurozóny pak nejčastěji země dováží zboží z Číny, či USA.

Zónami volného obchodu jsou ve Španělsku přístavy – konkrétně ty v Barceloně, Cádizu a Vigu a od roku 1998 též přístav Kanárských ostrovů. „*Pro speditéry z nekomunitárních zemí je aplikován specifický celní režim, který představuje celní výhody, jako např. bezcelní dovoz v omezeném rozsahu, dovoz v rámci aktivního zušlechťovacího styku, transformace zboží pod celní kontrolou, dočasný dovoz zboží na celní záznam apod. V přístavech je možno dále využít bezcelního skladování, balení, úprav zboží ve vymezeném rozsahu apod. Formality pro vstup zboží do prostoru mimo volnou zónu jsou stejné jako při běžném dovozu zboží*“.¹⁷

3.2 Hospodářská situace Španělska v době pandemie Covid-19

Podobně jako v České republice i ve Španělsku se stále objevují nové případy nákazy. V současné době je v zemi mnoho potvrzených případů a pozvolna se zvyšuje koeficient nově nakažených osob. V porovnání s ostatními evropskými státy je situace ve Španělsku v poslední době klidnější než například ve Velké Británii, Francii či Itálii. I tak je opatrnost na místě.

Dle informací agentury AIREF investovalo celkem Španělsko na všech liniích boje s koronavirem více než 54 miliard eur. Přidáme-li k tomu snížení příjmů do státního rozpočtu o celých 60 %, rýsují se zde vcelku negativní vyhlídky jako je navýšení deficitu španělského státního rozpočtu (až o 14 %) a růst státního dluhu, který by měl pravděpodobně dosáhnout až 123 %.

Obnova španělské ekonomiky bude kvůli absenci finančních zdrojů ve státní pokladně záviset mimo jiné také na vznikajícím fondu EU, jehož finální verze byla odsouhlasena členskými státy dne 21. července 2020. Španělsko získá z fondu celkem 140 miliard eur, což činí 11,2 % španělského HDP v roce 2019. Z tohoto balíčku španělská vláda dostane

¹⁷ CzechTrade, 2021. Španělsko: Zahraniční obchod a investice. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-zahranicni-obchod-a-investice/>

72 miliard eur v přímé platbě a zbytek ve formě půjček. Španělsko jsou společně s Itálií dvě země, které obdrží nejvíce podpory.¹⁸

4 Pravidla pro import ze Španělska do České republiky

Jako členové Evropské unie jsou jak Česká republika, tak Španělské království součástí vnitřního trhu EU, jehož území je tvořeno všemi členskými státy EU. Cílem vytvoření tohoto trhu bylo a je dát vzniknout prostoru, ve kterém platí tzv. čtyři základní svobody, a to volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Prohlubování těchto svobod významně napomáhá dosažení vyššího ekonomického růstu, lepší životní úrovně a významnějšího postavení Evropy na mezinárodním poli. Z hlediska importu zboží, jsou tedy oba státy vázány pravidly EU.

Volný pohyb zboží je základním předpokladem pro fungování vnitřního trhu EU. Značného uvolnění pohybu zboží bylo dosaženo již odstraněním tzv. tarifních překážek, tj. cla a omezení s jím rovnocenným účinkem, které zabraňovaly dalšímu rozvoji kooperace a specializace mezi podniky v různých členských státech.¹⁹

Avšak před uvedením zboží na trh EU musí být zboží zajištěno tak, aby splňovalo veškeré požadavky EU na ochranu zdraví lidí a zvířat, životního prostředí a práv spotřebitelů. Jedná se o pravidla a specifikace, které jsou harmonizovány v rámci EU, nebo které vyžaduje každá země Unie zvlášť, avšak uznává je i EU, tzv. vzájemné uznávání.²⁰

4.1 Smlouvy a dohody

Mezi oběma státy existuje již historicky celá řada smluvních ujednání, které jsou nezbytným nástrojem k efektivnímu fungování zahraničního obchodu, ale přispívají i ke zlepšení celkových vztahů České republiky se Španělským královstvím. Níže jsou

¹⁸ CzechTrade, 2021. Španělsko a návrat do nové normality. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. CzechTrade, 21. 07. 2020. [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/spanelsko-koronavirus/>

¹⁹ MULLER, Thomas, ©2020. Vnitřní trh EU-základní principy. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 01. 2016. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podnikani-v-eu/vnitri-trh-eu/vnitri-trh-eu---zakladni-principy--3363/>

²⁰ Evropská unie, ©2021. Prodej výrobků v EU. Your Europe. Europa.eu. [online]. 06. 01. 2021 [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_cs.htm#shortcut-0/

vymezeny dokumenty, které byly mezi zeměmi sjednány a lze je považovat za významné v souvislosti se zahraničním obchodováním a činnostmi s ním spojenými.

4.1.1 Smlouvy podepsané před rokem 2004

Smlouvy, podepsané mezi státy před rokem 2004, ztratily svou platnost vstupem České republiky do Evropské unie.

Významné smlouvy do roku 2004:

- Smírčí a rozhodčí smlouva mezi Československou republikou a Královstvím španělským (č. 18/1930 Sb.).
- Ujednání mezi ČSSR a Španělskem o vzájemném zřízení konzulárních a obchodních zastupitelství (č. 28/1971 Sb.).
- Dlouhodobá dohoda mezi vládou ČSSR a vládou Španělska o obchodních stycích (č. 31/1973 Sb.).
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Španělska o letecké dopravě (č. 89/1974 Sb.).
- Dlouhodobá dohoda mezi ČSSR a Španělským královstvím o obchodní výměně a rozvoji hospodářské a průmyslové kooperace (č. 107/1978 Sb.).
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Španělského království o mezinárodní silniční dopravě a Protokol vypracovaný na základě článku 19 této dohody (č. 155/1979 Sb.).
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Španělskem o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu z majetku (č. 23/1982).

- Dohoda o vzájemné ochraně a podpoře investic mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Španělským královstvím (č. 647/1992 Sb.).²¹

4.1.2 Smlouvy podepsané po roce 2004

Po přistoupení ČR do EU vstoupily v platnost níže uvedené smlouvy mezi oběma zeměmi. Španělské království i Česká republika se jako členové EU musejí řídit všemi platnými smlouvami Evropské unie.

- Smlouva o přistoupení států k Evropské Unii mezi dosavadními členskými státy Evropské unie a deseti evropskými zeměmi (44/2004 Sb.)
- Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Španělským královstvím (52/2004 Sb.)
- Správní ujednání k provádění Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Španělským královstvím (53/2004 Sb.)
- Program spolupráce v oblasti kultury, školství, mládeže, tělovýchovy a sportu mezi vládou České republiky a Španělským královstvím (9/2005 Sb.)
- Smlouva o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací mezi Českou republikou a Španělským královstvím (57/2011 Sb.)²²

²¹ CzechTrade, 2021. Španělsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

²² Aion CS, ©2021. Mezinárodní smlouvy Španělsko-Česko. Zákony pro lidi [online]. [cit. 2020-11-23]. Praha. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/ms-hledani?g=15092784%2C15092942>

5 Pohyb zboží ze Španělska do České republiky

Španělský export zboží do České republiky v posledních letech neustále stoupá, např. v roce 2014 dosáhl 1,74 mld. EUR. Španělsko je 14. největším dovozcem na český trh. Česká republika je naopak 24. nejvýznamnějším odběratelem španělských produktů. Mezi oběma zeměmi dochází k výměně obdobných druhů zboží, zejména v oblasti automobilového průmyslu a komponentů směřujících do tohoto odvětví. Četné zastoupení španělského zboží v České republice je důkazem výjimečné kvality hospodářských a průmyslových vztahů mezi Španělskem a Českou republikou, dvěma zeměmi, které těží z existence jednotného trhu a volného obchodu.²³

5.1 Pohyb zboží v rámci EU (tj. mezi Španělskem a ČR)

Pokud v rámci EU dochází k vývozu nebo dovozu zboží, jehož hodnota přesahuje určitou hranici, musejí se obchodní toky uvnitř EU statisticky vykazovat. Prahové hodnoty, při jejichž překročení vzniká vykazovací povinnost, si každý stát EU stanoví sám. Každý rok je nově definuje a tyto hodnoty se pak vztahují na celý následující kalendářní rok. Jiné prahové hodnoty platí pro vývoz a jiné pro dovoz a mohou se lišit.

Povinnost vykazovat fyzický pohyb zboží z členského státu odeslání do členského státu přijetí, mají podniky a soukromé osoby registrované k DPH, které odesílají nebo přijímají zboží a jejichž roční objem obchodování převyšuje stanovenou prahovou hodnotu. Výkazy by se měly předkládat alespoň jednou měsíčně.

Takový výkaz by měl obsahovat:

- DIČ,
- období, za něž se údaje předkládají,
- směr obchodního toku: odeslání nebo přijetí,
- osmimístný kód výrobku podle kombinované nomenklatury (KN),
- kód země EU odeslání/určení,
- hodnotu zboží (bez DPH a spotřební daně),
- čistou hmotnost zboží (hmotnost zboží bez obalů),

²³ Gobierno de España, Ministerio de Asuntos Exteriores, Unión Europea y Cooperación, 2021. Empresas españolas en la República Checa. exteriores.gob.es [online]. Praha. [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <http://www.exteriores.gob.es/Embajadas/PRAGA/es/Noticias/Documents/Spanish%20Companies.pdf/>

- měrnou jednotku podle kombinované nomenklatury (např. litr, metr čtvereční atd.),
- kód transakce (který označuje nákup, prodej nebo zpracování).²⁴

Tabulka 1: – INTRAST: Prahová hodnota pro osvobození od vykazování

INTRASTAT: Prahová hodnota pro osvobození od vykazování (podle zemí)	2020 – Přijetí – v eurech	2020 – Přijetí – v měně daného státu	2020 – Odeslání – v eurech	2020 – Odeslání – v měně daného státu
CZ	480 000	12 000 000	480 000	12 000 000
ES	400 000	400 000	400 000	400 000

Zdroj: europa.eu

²⁴ Evropská unie, ©2021. Prodej výrobků v EU. Your Europe. Europa.eu. [online]. 06. 01. 2021 [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_cs.htm#shortcut-0/

5.2 Nejvýznamnější položky dovozu zboží ze Španělska

Tabulka 2: Statistiky zahraničního obchodu

Komoditní struktura dovozu v r. 2019 (v tis. CZK)	
Kód zboží	Název zboží
87	Vozidla motorová
84	Přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku, TV
85	Reaktory, akumulátory, mechanické přístroje
39	Plastové výrobky
02	Maso
40	Kaučuk a výrobky z kaučuku
07	Zelenina
30	Farmaceutické výrobky
08	Ovoce, citrusy, ořechy
73	Výrobky ze železa nebo oceli

Zdroj: ČSÚ

Nejvýznamnější položka českého dovozu ze Španělska je v oblasti automobilového průmyslu, který představuje více než 25 %. Další položky zastupující velkou míru dovozu španělských produktů do České republiky jsou elektronické a telekomunikační přístroje, a také ovoce a zelenina. Farmaceutické výrobky, plasty a kaučukové produkty se na dovozu nepodílí velkou mírou, ale tyto španělské produkty se do České republiky dováží již tradičně několik let.²⁵

²⁵ CzechTrade, 2021. Španělsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

5.3 Rady a tipy pro španělské firmy, jak proniknout na český trh

Vzhledem k volnému pohybu osob, zboží a kapitálu v rámci zemí Evropské unie, resp. v rámci Eurozóny lze říci, že španělský podnikatel se nesetká, při vstupu na český trh, se zásadními problémy. Nicméně, i přesto lze vyzdvihnout zásady, kterým by měla být v případě záměru působení na českém trhu, věnována pozornost.

1. Správné oslovení potenciálního českého klienta či obchodního partnera

Doporučuje se, aby podnikatel navázal první kontakt e-mailem s krátkou prezentací společnosti, v níž bude uvedena kvalita produktu a jeho vlastnosti. Je vhodné zmínit veškeré zahraniční zkušenosti, stejně jako jakýkoli odlišující prvek společnosti. Pro lepší přístup k českému spotřebiteli by španělské společnosti obchodující s Českou republikou měly mít webové stránky v češtině a angličtině, které utvrdí přítomnost společnosti v zemi a hrají zásadní roli při získávání potenciálních spotřebitelů.

2. Jednání s českým obchodním partnerem či klientem

Jednání by mělo být vždy osobní, stručné a přímé. Také dochvilnost je velmi důležitá. Čeští podnikatelé považují za slušné chování přijít alespoň o pět minut dříve na znamení svého zájmu. Obchodnímu partnerovi se vždy vyká nebo je oslovován akademickým titulem.²⁶

²⁶ CARLAVILLA LÓPEZ, María, 2018. Recomendaciones sobre cómo hacer negocios en la República Checa. ICEX España Exportación e Inversiones. [online]. Praha: Bajo la supervisión de la Oficina Económica y Comercial de la Embajada de España de Praga, 11. 05. 2018. [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: https://www.icex.es/icex/wcm/idc/groups/public/documents/documento_anexo/mdiw/odyw/~edisp/dax2020860258.pdf

Metodika a cíle

Cílem bakalářské práce bylo na základě analýzy specifik dovozu zboží ze Španělska definovat nejdůležitější položky importu do České republiky a jednotlivá opatření pro dovoz na naše území. Zatímco dílčí cíl podrobně nastínil situaci, prověřil způsob dovozu a s ním spojená pravidla a opatření týkající se této činnosti. V neposlední řadě se také hodnotila situace dovozu do ČR během současné koronakrize.

Teoretická část bakalářské práce na základě studia odborné literatury poskytla výčet jednotlivých prvků popisující ekonomické vztahy mezi oběma zeměmi, náhled na jejich společnou obchodní politiku v rámci Evropské unie, princip fungování zahraničního obchodu České republiky, dále základní informace o Španělském království a veškerá pravidla týkající se importu ze Španělska do Česka. Získané poznatky z literární rešerše sloužily jako podklad pro vytvoření praktické části. Literární zdroje, českých i cizojazyčných autorů, byly citovány dle citační normy ČSN ISO 690:2011. Množství odborných zdrojů poskytla Akademická knihovna Jihočeské univerzity a jednotlivé instituce v elektronické podobě.

V části praktické, posloužila pro dosažení cílů metoda expertního rozhovoru. U něhož bývají respondenty profesionálové, kteří zaujímají roli poskytovatele daného produktu či služby, nikoli roli zákazníka či spotřebitele. Expertní rozhovor probíhá na základě určeného scénáře, v tomto případě na základě připravených otázek zabývajících se daným tématem. Délka trvání bývá zpravidla 20-40 minut. Během hovoru se také často pořizuje audiozáznam či videozáznam. Důvod, proč uskutečnit expertní rozhovor, představuje skutečnost související s časovou a rozvrhovou náročností jednotlivých účastníků, ne vždy se podaří seztat větší počet osob ve stejnou dobu na stejné místo. Ve prospěch realizace takto řízené diskuze hraje roli i ostýchavost a nesmělost zainteresovaných osob, kdy z obav z prozrazení choulostivých informací, odmítají skupinově hovořit. V případě takto směřovaných rozhovorů obvykle jezdí výzkumník za respondentem.²⁷

²⁷ TAHAL, Radek, 2015. Základní metody sběru primárních dat v marketingovém výzkumu. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 2015, 99 s. ISBN 978-80-7400-585-5, str. 71

Expertní rozhovor uvedený v této bakalářské práci probíhal s příslušníkem celní správy. Podle předem vytvořených otázek byl zahájen osobní rozhovor s panem Bc., nrap. Michalem Pellerem z celního oddělení, zabývající se původem zboží z celního úřadu pro Plzeňský kraj. Rozhovor trval přibližně 2 hodiny. Konverzace kromě zodpovězení připravených otázek cílila i na informace týkající se obecného fungování celní správy, principu dovozu zboží jak ze třetích zemích, tak v rámci Evropské unie, taktéž na podrobné vysvětlení systému preferenčního původu zboží. Dále objasnila, jakým způsobem se do ČR zboží ze Španělska dováží, v jaké míře, a také které položky jsou z hlediska importu do naší země klíčové. Za důležitá získaná data lze považovat i přehled veškerých opatření a bariér nutných překonat, aby se import uskutečnil.

Poznatky uvedené v teoretické části a údaje získané především z české agentury Czechtrade (server Businessinfo.cz), EUR-Lex (Úřední věstník Evropské unie) a od pana Bc., nrap. Pelleru umožnily pečlivější výběr položek specifických pro import zboží do České republiky, ty byly obohaceny o obecné informace, opatření či nařízení sloužící stejně nebo individuálně pro každý druh zboží a o zhodnocení současné situace, jež nastala s vyhlášením celosvětové pandemie, a jejím dopadu na dovoz.

Praktická část

6 Expertní rozhovor²⁸

- 1) Na jakém principu funguje dovoz zboží v rámci Evropské unie a mimo ni? Co regulují dovoz zboží do EU, jaké jsou zákony a předpisy?

Veškerý dovoz a vývoz podléhá souboru opatření v rámci vstupů na trh, kde se uplatňují opatření dvojího typu: tarifní (clo) a netarifní. U netarifních opatření může na každý samostatný produkt existovat specifické opatření, například kvalita potravin, jedná-li se o běžné potraviny či BIO. V případě BIO potraviny existují BIO certifikáty, z tohoto důvodu je evidence těchto potravin komplikovanější. Dalším příkladem může být chráněný rybolov, netýká se jen ryb, existuje celá řada specifík zaměřených na konkrétní chráněné druhy (tuňák žlutoploutvý). Netarifní opatření se týkají například i obalového materiálu, jenž musí být v první řadě chemicky ošetřen (jako ochrana před dřevokazným hmyzem pavouky).

Například je na všech paletách vypálena značka stromečku tzv. IPPC certifikace, ta značí ošetření dřevěných obalů v sušárně zahřátím na teplotu alespoň 56 stupňů, díky čemuž dochází k likvidaci plísním, roztočům a dřevokaznému hmyzu (viz příloha č. 2).

Uvnitř EU funguje dovoz na principu volného pohybu zboží. Naopak v rámci třetích zemích probíhá důkladnější kontrola artiklu, který by mohl být jistým způsobem dotován ze strany zainteresovaného státu (hlavně Číny).

Příkladem může být import izolačních trubiček ze skelných vláken ze zemí třetího světa do Maroka, do země, která má sloužit jako jakýsi prostředník ke změně původu výše zmíněného zboží. Celý proces představuje pokus, jak obejít Evropskou unií nařízený antidumpingový zákon. Díky nelegálnímu nahrazení původu zboží na evropský a vyhnoutí se tak placení antidumpingových cel, smí dovoz izolačních trubiček provádět jen ověřená firma (viz příloha č. 3).

²⁸ PELLER, Michal, 2021. Interview s příslušníkem celní správy z celního oddělení zabývající se původem zboží, z celního úřadu pro Plzeňský kraj. Plzeň, 22. 03. 2021. [cit. 2021-04-22].

- 2) Jakým způsobem dovoz funguje? Jaký proces nastává po obdržení objednávky a jakým způsobem se zásilka vykazuje?

V rámci unie platí volný pohyb zboží. Pro dovoz a vývoz to znamená, že pokud exportér ze Španělska dováží intenzivně produkty do Čech, může je dovážet jen na základě proforma faktury a CMR dokumentu (doklad pro přepravce), kterým přepravce prokáže legálnost zboží. V případě, kdy je překročen určitý limit dle obrátu, aktuálně 12 milionů korun jak při dovozu, tak vývozu, vzniká povinnost vykazování dat o transportu zboží ze Španělska do ČR pro systém INTRASTAT-CZ. Do tohoto okamžiku neexistuje přehled o množství, druhu a cílovém místě dodání artiklu v rámci EU. Jedinou výjimkou jsou ryby. Byť nemusí vykazovat množství kusů v rámci INTRASTAT, v rámci rybolovu musí být úlovek okamžitě vykázán při dovozu do ČR. Dovezené mořské či sladkovodní úlovky musí být ihned zaevidovány v evidenci udržitelného rybolovu EU a též musejí vykazovat původ dané země př. Španělska.

- 3) Specifika dovozu ryb. Jaká jsou pravidla, opatření, dohody, překážky, výhody a jak celý proces probíhá?

Obecně rybolov je jedno velké specifikum. Na rozdíl od ostatního zboží se úlovky musejí vždy a ihned vykazovat/přihlásit. Již kapitán lodi po příplutí do přístavu musí vyhotovit záznam o obsahu úlovků na lodi i to, jakou lodí se plavil. Tato pravidla o záznamech platí jak v mezinárodních vodách, tak ve vodách EU. Toto opatření má vést k zamezení lovu zejména ohrožených druhů. Výjimku nemá ani sportovní rybaření, i zde se hlásí počet úlovků. Každý krok procesu (od rejdaře po distributora) a též zpracování zásilky je pečlivě zaznamenán do evidence EU.

4) Jaké podmínky musejí zahraniční dodavatelé splnit, aby byl import povolen?

V tomto případě nejde ani tak o to, aby podmínky splnil dodavatel, podmínky musejí být splněny hlavně příjemcem v EU. Je třeba zjistit, o jaké zboží se konkrétně jedná, zda jsou uvedena specifická opatření, podle kterých se musí dodavatel řídit. Existuje též celá řada různých licencí. V zásadě jde o to, aby podmínky pro povolení importu splnil přijímající stát, především jedná-li se o zájmové zboží (př. chemické zboží). V případě nebezpečného materiálu je nutné dodržovat úmluvu ADR.

Například: Plnění klimatizací (plyny), s těmito artikly musejí být dodány doklady tzv. produktové listy, v nichž jsou uvedena specifika produktu tak, aby se dala správně zařadit do sazebníku-TARIC, kde se následně zobrazí konkrétní položka a přesná opatření.

Existuje též celá řada licencí (na technologie, průmyslové celky, obráběcí centra), antidumpingových cel, speciálních podmínek na dovoz vojenského materiálu, zbraní a střeliv, kterými se musí dodavatel, ale i příjemce řídit.

5) Víte o nějakých slabých stránkách, které by potřebovaly v rámci dovozu vylepšit?

Unie vydává ve velkém množství a rychlosti stále nová nařízení, je nereálné stihnout všechny změny sledovat. EU se sice tváří jako jednotný celek, jenže zde existuje celá řada nadnárodních koncernů. Takže se často stává, že se různá nařízení obcházejí přes Evropskou komisi, která vydává všechna nařízení/opatření a Evropský soud, který vynáší rozsudky v rámci těchto sporů.

6) Jaké změny nastaly v rámci koronakrize? Za jakých podmínek se může nyní zboží dovážet?

Zatím žádné změny v rámci koronavirové krize nenastaly. Jediná změna, která nastala v posledním období, byla změna spojena s odchodem Velké Británie z Evropské unie.

7) Jaké jsou zásadní rozdíly dovozu před dobou koronavirovou a v ní?

Hlavní rozdíl, který nastal, je nyní častá preference posílání dokladů elektronicky. Předtím elektronické zasílání nebylo běžné, vše se předávalo fyzicky. Dalším rozdílem je snížení fyzických kontrol zboží. Aktuálně se na celní úřady ke kontrole dováží jen nezbytné a důležité zboží. Zbytek se kontroluje mimo celní úřad. Nevýhodou je těžší kontrola a vyšší pravděpodobnost výskytu chyb. Odpovědnost a následný postih však stále míří za celníky na úřadech.

8) Jaké zboží je nejčastěji ze Španělska do ČR importováno? A jaká jsou jeho specifika.

Myšleno je netypické zboží, o kterém by zákazník na první pohled neřekl, že je španělské.

Z 90 % jsou do ČR importovány, kromě aut, regionální potraviny (olivový olej, víno, iberská šunka atd.)

Dle názoru pana Bc. nrap. Peller se netypickým zbožím pro některé může stát i Mercedes-Benz X nebo Nissan Navara, jejichž název nutně nenaznačuje španělský původ.

9) A naopak, jaká jsou specifika dovozu zboží velmi typických produktů Španělska, a to zejména mořských plodů, ryb nebo iberské šunky či vína?

Jsou to taková specifika, která jsou daná opatřením Unie v rámci chráněného označení původu zboží. (Výrobek má vlastnosti území kompletní výroby).

10) Co se děje proto, aby nedocházelo k nelegálnímu importu? Již jste se s takovým případem setkal?

V první řadě musí být jasné, že nelegální import neznamena zboží přivést do země a nepřihlásit ho, to je spíše nereálné. Existuje celá řada hlídacích mechanismů, které celou dodávku nasměrují přímo do celního skladu na letišti.

V současné době se veškeré zboží hlídá elektronicky. Již při vykládce z letadla či vyloštění je zboží zaevidováno v celních pásmech kolem letišť a přístavů. Na hranici mezi Evropou a Asií funguje pro kamionovou dopravu NCTS systém. Aktuálně lze vystavit dokumenty NCTS i ve třetích zemích. Systém funguje tak, že v momentě vystavení tranzitního dokladu (např. v Turecku), se v řádu několika vteřin dokument elektronicky přeneše do Bruselu k Evropské komisi a následně též na konkrétní celní úřad, který je uveden jako místo určení zboží. V tuto chvíli je zboží na cestě do místa určení a začíná se hlídat stanovená lhůta k předložení zboží k celní kontrole. V případě nedodržení lhůty či nedodání zboží vznikají poplatky za zpoždění (jako je clo, DPH nebo poplatky na vyřízení soudního řízení) a začíná dohledávání zboží.

Co se týče nelegálnosti, spíše dochází k obcházení tarifních (při dovozu hlavně kvůli clo) a netarifních opatření. V praxi se například pachatel snaží zboží umístit do položky s nulovou sazbou v základu, jelikož není vyžadován dokument o původu. Též se úmyslně nesprávně popisuje zboží pro nižší nebo nulovou sazbou cla, aby se mohla obejít opatření týkající se antidumpingového cla. Může být uveden i jiný původ zboží, tím se dá vyhnout daným opatřením vůči určité zemi. Většina importů se provádí přes nepřímého zástupce, ten přebírá odpovědnost za vše, co je v prohlášení uvedeno. Tudíž následný postih nejde za dovozcem, ale nepřímým zástupcem (Gerlach, DHL atd.).

11) Je podle Vás lehké systém celní správy obejít? Které zboží se nejčastěji nelegálně dováží/pašuje?

Úplně lehké obejít celní systém není. Nejčastěji se nelegálně dováží samozřejmě omamné látky/drogy. Trasování pachatelů provádí EUROPOL či INTERPOL. Tyto organizace mají své zpravodajce, kteří vytipovanou osobu sledují. Tu následně buďto zatknou ihned na místě, v případě že jdou přímo po ní. Nebo čekají a sledují konkrétní osobu na místo určení, díky čemuž vytrasují příjemce.

12) Myslíte si, že v budoucnu, po skončení koronakrize, nastanou nějaké zásadní změny ohledně importu? Tím myslím ujednání výhodnějších podmínek, zvýšení efektivity atd.? Nebo se vše vrátí do původního stavu?

Žádné zásadní změny ohledně importu určitě nenastanou a vše by se mělo vrátit do původního stavu. Jedinou změnou, která nastala v poslední době, je nové opatření na roušky. Respirátory a roušky mají přidělené nově vytvořené TARIC kódy. Jsou větší a přísnější kontroly materiálů týkající se koronakrize, tzn. ochranných prostředků a léčiv. Též byly, a i stále jsou zákazy vývozu těchto produktů (roušek/respirátorů).

Dle prováděcího nařízení Komise EU 2020/568 nepodléhají kontrole při vývozu tyto ochranné prostředky: roušky, masky a ústenky, které nejsou filtračními polomaskami třídy FFP1, FFP2 a FFP3. Pláště, které uživatele nechrání před nákazou v pracovním ovzduší. Obličejové štíty a brýle nepřiléhající těsně k obličejí. Zmíněné příklady výrobků, lze vyvést bez povolení dle tohoto nařízení. Na vyžádání Generálního ředitelství cel nebo Celních úřadů licenční správa poskytne písemné sdělení o tom, že nepodléhají kontrole při vývozu.²⁹

²⁹ Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Příkladný výčet ochranných prostředků nepodléhající kontrole při vývozu. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 05. 2020. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/kontrola-vyvozu-nekterych-ochrannych-pomucek-mimo-eu/prikladny-vycet-ochrannych-prostredku-nepodlehajici-kontrola-pri-vyvozu--254516/>

- 13) Dotkla se této oblasti vydaná vládní nařízení/opatření? Uškodilo to dovozu nebo naopak prospělo? Je v této situaci výhodou, že jsme členy Evropské unie?

Vydaná vládní nařízení neměla a nemají žádný vliv na dovoz zboží. Vládní opatření se týkají pouze omezení pohybu osob. Momentálně se nacházíme ve fázi, kdy žádné změny neproběhly, tudíž dovozu nemohlo nic prospět ani uškodit.

Jedinou výhodou členství v EU je volný pohyb zboží. Ale má to i nevýhody, mnoho zdejších firem vyrábí produkty především pro světový, a ne evropský trh. V praxi to probíhá následovně. Česká firma je dceřinou společností společnosti mateřské, která sídlí například ve Švédsku, Německu, Holandsku atd. České firmy produkty vyrobí za nízké ceny a následně prodají mateřské firmě za výrobní cenu. Ta je následně odešle do třetích zemí přes český celní úřad, dle sídla dceřiné firmy a vystaví na překoupené zboží vývozní doklady ze země mateřské společnosti. (Průvodní osvědčení/preferenční původ se vystavuje pro mateřskou společnost, kde se též daní rozdíl).

- 14) Existují další hrozby, které by mohly ohrozit plynulý dovoz?

Rozpad globálního trhu jako takového. A dle slov pana Pellerera tato hrozba není nereálná, zejména ze strany Číny. V případě, že Číně budou stačit odběry dodávek z Asie a zastaví dovozy zboží do Evropy a Ameriky světová ekonomika krachne. Produktů a komponentů, které jsou na evropském trhu nedostupné (př. obrazovky) se v Číně vyrábí obrovské množství.

- 15) Jaké důsledky by nastaly, v případě, že by byl na dlouhou dobu, ze Španělska do ČR přerušen import?

Takový stav asi nikdy nenastane. Možná jen v případě, že by koronakrize způsobila striktní uzavření hranic v rámci celé EU na dobu neurčitou. Poté by nastala ekonomická i existenční krize, jelikož státy v EU jsou v mnoha sektorech nesamostatné.

7 Nejdůležitější položky importu ze Španělska do ČR

7.1 Specifika dovozu ochranných obličejových masek v rámci EU³⁰

Během jednoho roku (počínaje březnem 2020) se ochranné obličejové masky staly nejsledovanějším a nejpotřebnějším zbožím na celém světě. Stále se vymýšlejí nová opatření ohledně jejich dovozu a vývozu. Nejaktuálnější opatření v rámci Evropské unie, takže i mezi Španělskem a Českou republikou jsou ze dne 29. září 2020. Jedná se o nové TARIC kódy na roušky, zavedené prováděcím nařízením Evropské komise 2020/1369.

Ochranné obličejové masky jsou dvojího typu. Jedná se buďto o tzv. osobní ochranné prostředky (OOP) nebo se jedná o zdravotnický prostředek (ZP). Každý z těchto typů vychází z určité EN normy. Osobní ochranné prostředky mají vazbu na normu EN 149 a zdravotnické prostředky pak na normu EN 14683.

Do kategorie OOP patří mimo jiné respirátory/polomasky typu FFP, do zdravotnických pak klasické jednorázové roušky/ústenky (a taky tzv. chirurgické roušky). Pokud se jedná o ochranné obličejové masky odpovídající některé z těchto norem (tzn. jsou z kategorie OOP nebo zdravotnických prostředků), musí mít na obalu uvedenu značku CE a číslo dané normy. Respirátory FFP musí mít navíc na obalu uvedenou i třídu ochrany (tzn. Jedná-li se o FFP1, FFP2 nebo FFP3).

³⁰ MATĚJKA, Martin a PELLER, Michal, 2021. Komentář odboru 21 GŘC k novým TARIC kódům na roušky. Plzeň, 22. 03. 2021. [cit. 2021-04-22].

V kontextu nových TARIC kódů to tedy chápeme takto:

Tabulka 3: Úřední věstník Evropské unie (2020)

Kód KN	Popis zboží	Smluvní celní sazba (%)	Doplňková jednotka
1	2	3	4
6307	Ostatní zcela zhotovené výrobky, včetně stříhových šablon:		
6307 10	– Hadry na podlahu, hadry na nádobí, prachovky a podobné čisticí plachetky:		
6307 10 10	– Pletené nebo háčkové	12	—
6307 10 30	– Z netkaných textilií	6,9	—
6307 10 90	– Ostatní	7,7	—
6307 20 00	– Záchrané vesty a záchrané pásy	6,3	—
6307 90	– Ostatní:		
6307 90 10	– Pletené nebo háčkové	12	—
	– Ostatní:		
6307 90 91	– Z plsti	6,3	—
	– Ostatní:		
6307 90 92	– Jednorázové roušky vyrobené z textilií čísla 5603, které se používají během chirurgických zákroků	6,3	—
	– Ochranné obličejové masky:		
★ 6307 90 93	– Filtrační polomasky (FFP) odpovídající normě EN 149 a další masky filtrující nejméně 80 % částic o průměru 0,3 mikronu	6,3	p/st
★ 6307 90 95	– Ostatní	6,3	p/st
■ 6307 90 98	– Ostatní	6,3	—

Zdroj: EUR-Lex

TARIC kód 6307 90 93 zahrnuje respirátory (polomasky) typu FFP1. Konkrétnější TARIC kód 6307 90 93 11 zahrnuje respirátory typu FFP2 a FFP3. Jsou ze skupiny OOP a na obalu musí být uvedeno označení CE, indikaci normy 149 a třída ochrany. Případně sem patří i analogické masky, splňující uvedenou podmínku, co přefiltrují. OBR.

TARIC kód 6307 90 92 zahrnuje roušky/ústenky z kategorie zdravotnických prostředků. Zdravotnická obličejová maska musí mít na obalu CE a číslo textilie 5603. Řadí se sem i roušky které nemají na obalu uvedeno CE ani normu. Jedná se o volně koupené bez uvedených indikací. Například ty, které rozesílala Česká pošta volně v obálcích.

V poslední době při řešení rozdělení roušek na OOP anebo na ZP jsou často s orgány dozoru řešeny problémy ohledně popisu obalu dovážených roušek. Avšak k rozlišení mohou sloužit následující slova: ochranné, zdravotnické, medical, non-medical. Podle vyjádření ČOI je-li uvedené slovo ochranné jedná se o OOP, naopak uvedení slov zdravotnické/medical zase navádí k tomu, že se jedná o ZP.

7.2 Specifika dovozu ryb a mořských plodů v rámci EU³¹

V rámci Evropské unie funguje společná rybářská politika. Nařízením Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 se zavedl kontrolní režim Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky.

Jedno ze zásadních opatření, které umožňuje přístup do vod a ke zdrojům, je licence k rybolovu. Pouze na základě této platné licence smí být používáno rybářské plavidlo Společenství pro obchodní využívání živých vodních zdrojů. Členské státy zajistí, aby informace obsažené v licenci k rybolovu byly správné a odpovídaly informacím uvedeným v rejstřík rybářských loďstev Společenství. Dále je nutné provést označení a identifikaci rybářských plavidel a jejich lovných zařízení. Podmínky a omezení dodržuje velitel plavidla. Specifikem oproti dovozu jiného zboží v rámci EU je sledování a zaznamenávání veškerého úlovku. Členské státy provozují systém satelitního sledování plavidel za účelem účinného sledování rybolovných činností rybářských plavidel plujících pod jejich vlajkou ve vodách členských států. Každé rybářské plavidlo musí mít instalováno plně funkční zařízení, které umožňuje jeho automatickou lokaci. Všichni velitelé rybářských plavidel Společenství o celkové délce 10 metrů nebo více, vedou lodní deník rybolovu o svých činnostech, do něhož zapisují veškerá množství každého uloveného druhu.

Pokud velitelé rybářských plavidel Společenství chtějí použít přístavní nebo vykládková zařízení v jiném členském státě než ve svém státě, oznámí příslušným orgánům tyto informace nejméně čtyři hodiny před odhadovaným časem vplutí do přístavu. Informace musejí obsahovat vnější identifikační číslo, název plavidla a přístavu určení, účel vplutí (vykládka/překládka), dny rybářského výjezdu a příslušné zeměpisné oblasti, v nichž byly úlovky loveny, předpokládaný den i hodina vplutí do přístavu a množství každého druhu. V poslední řadě, jedná-li se o produkty rybolovu určené k pozdějšímu prodeji, jsou

³¹ NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006. Brusel: Úřední věstník EU, 2009, L 343/1. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1224&qid=1618848712337>

odběratelé povinni do 48 hodin od dokončení vykládky předložit příslušným orgánům členského státu prohlášení o převzetí. Tato opatření se teoreticky vztahují i na dovoz nebo vykládku ryb ze španělské lodě v rovnou v České republice.

7.3 Specifika dovozu motorových vozidel v rámci EU

Dle statistik z roku 2019 Český statistický úřad definoval motorová vozidla jako nejvíce dovážené produkty do České republiky. Jejich hodnota byla celých 17 941 264 Kč. Jedním z důvodů může být též skutečnost, že Španělsko se nachází na pozici osmého největšího producenta automobilů na světě. Do zahraničí jsou exportovány přibližně čtyři pětiny vyrobených aut z třinácti automobilových továren, nacházejících se ve Španělsku. Největšími a hlavními producenty jsou Peugeot-Citroen a Seat. Dále Ford, Nissan, Volkswagen, Daimler (Mercedes-Benz) a General Motors.³²

Důležitým specifikem v rámci dovozu tohoto druhu zboží je nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2019/631 ze dne 17. dubna 2019. Jsou jím stanovené výkonnostní normy pro emise CO₂ nových osobních automobilů a lehkých užitkových vozidel. Hlavním cílem tohoto nařízení je plnění závazků v Pařížské dohodě. Jedná se o přeměnu odvětví dopravy směrem k nulovým emisím, tzv. Čistá planeta pro všechny. Jde o evropskou dlouhodobou strategickou vizi konkurenceschopné, prosperující, moderní a klimaticky neutrální ekonomiky. Jejímž hlavním cílem je dosažení přechodu na nulové čisté emise skleníkových plynů do roku 2050. Dále je třeba snížit emise látek znečišťujících ovzduší pocházejících z odvětví dopravy a závažně poškozujících zdraví lidí a životního prostředí. Po roce 2020 bude třeba i nadále snižovat emise z vozidel s tradičními spalovacími motory a budou zaváděna vozidla s nulovými a nízkými emisemi.³³

³² AutoScout24, 2021. Španělské automobilky. AutoScout24 [online]. 02. 03. 2020 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.autoscout24.cz/informovat/radce/jine/spanelske-automobilky/>

³³ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011. Brusel: Úřední věstník EU, 2019, L 111/13. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0631&qid=1618852579541>

7.4 Specifika dovozu masa v rámci EU

Dalším významným produktem španělského dovozu je maso. Podle Českého statistického úřadu se hodnota masa v roce 2019 vyšplhala na 4 770 215 Kč. Typicky se jedná o známé jamón serrano neboli sušená šunka, kořeněné klobásky, chorizo, lomo (plátek z vepřového masa) a další.³⁴

Dle španělského ministerstva zemědělství je před vývozce produktů ze země vyžadováno předložení veterinárního vývozního osvědčení orgánům země dovozu, a to v případě jedná-li se o vývoz živých zvířat, produktů živočišného původu, produktů k lidské spotřebě nebo krmiv a produktů pro zdraví zvířat. V závislosti na jejich obsahu mohou být veterinární vývozní osvědčení obecná nebo specifická. V některých případech a pouze u určitých produktů může země dovozu povolit vstup produktu, aniž by vyžadovala veterinární osvědčení. Někdy země povolují dovoz pouze z určitých zařízení, která se objevují v seznamech, jež samy sestavují na základě různých kritérií. Pokud Španělsko provozuje vývoz těchto produktů, musí se seznámit s požadavky požadovanými zemí dovozu. Kromě toho bude ověřeno, že zboží splňuje všechny požadavky stanovené v certifikátu. Jakmile budou tyto kontroly provedeny, lze požádat o vydání certifikátu pomocí aplikace CEXGAN. Přístupem do aplikace a v závislosti na požadovaném certifikátu je možno získat informace o další dokumentaci, jež je nezbytné poskytnout Veterinární hraniční inspekční službě.³⁵

7.5 Specifika dovozu zemědělských produktů v rámci EU

Mezi tyto produkty dovozu se řadí zejména ovoce, zelenina, víno a olivový olej. Podle statistik Českého úřadu hodnota ovoce v roce 2019 dosáhla 2 771 667 Kč. O něco více zelenina, jejíž hodnota byla 2 878 692 Kč. K nejdůležitějším dováženým plodinám v kategorii ovoce patří například: pomeranče, stolní olivy, avokádo, mandarinky, broskve

³⁴ CzechTrade, 2021. Španělsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

³⁵ Gobierno de España, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 2021. Exportación. mapa.gob.es [online]. Madrid. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.mapa.gob.es/es/ganaderia/temas/comercio-exterior-ganadero/export/>

a nektarinky. V kategorii zelenina pak dominují rajčata, papriky, jahody, salátové okurky, vodní meloun, česnek, cukety, lilky, hlávkový salát, fazolové lusky, mrkev, cukrové melouny, chřest atd.³⁶

V rámci dovozu španělských zemědělských produktů do České republiky nejsou žádná speciální opatření. Musejí být dodržena nařízení, týkající se volného pohybu zboží v rámci Evropské unie vydána Evropským parlamentem a Radou EU č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kde je uvedeno, že produkty z odvětví ovoce a zelenina, které se spotřebiteli prodávají v čerstvém stavu, lze uvést na trh jen v případě, jsou-li v řádné a uspokojivé obchodní jakosti a je uvedena země původu. Obchodní normy se použijí ve všech fázích uvádění na trh, to znamená i při dovozu a vývozu. Držitel produktů může zboží vystavovat za účelem prodeje, dodávat, prodávat nebo uvádět na trhu v rámci EU jen v souladu s těmito normami.³⁷

³⁶ CzechTrade, 2021. Španělsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16].

Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

³⁷ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007. Brusel: Úřední věstník EU, 2013, L347/671. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1308>

8 Dílčí opatření pro dovoz na naše území³⁸

Nezbytnou součástí v procesu dovozu zboží do kterékoli země včetně České republiky je prokazování preferenčního původu zboží (PPZ), kterým se zabývají zejména příslušníci celní správy předtím, než je zboží vpuštěno na trh.

8.1 Preferenční systém EU

V rámci EU jsou stanovena tak zvaná jednostranná opatření vůči některým třetím zemím. Těm je umožněno do EU pouze dovážet většinu zboží, obdobně jako v případě dohod FTA s preferenčním zacházením (s nulovou nebo sníženou celní sazbou). Např.: GSP (Všeobecný systém preferencí) určený pro rozvojové a nejméně rozvinuté země. Naopak dohody o volném obchodu (FTA) uzavřené EU s partnerskými zeměmi umožňují vyvážet nebo dovážet většinu zboží s preferenčním zacházením. Tato skutečnost se vztahuje jen na zboží, které má preferenční původ v partnerské zemi a odlišuje se dle dohody a druhu zboží. Preferenční původ zboží je stanoven v rámci dohod FTA v protokolu o definici pojmu „původní produkty“ a o pravidlech původu zboží. Např.: EU-Kanada, EU-Korea, EU-Švýcarsko, EU-Norsko atd. Aktuálně sjednáváné dohody jsou např. ASEAN, Austrálie, Filipíny, Indonésie, Mercosur (Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay, Venezuela), Nový Zéland.

8.2 Kumulace

V pravidlech původu zboží je možné využít tzv. kumulace. Ta umožňuje, že materiály nebo výrobky dovezené z partnerské země s prokázaným preferenčním původem k dalšímu zpracování nebo využití do výroby se považují za původní. Také u těchto původních materiálů nemusí dojít k „dostatečnému zpracování“, postačí zpracování nad rámec nedostatečného opracování a výrobky dovezené z partnerské země s prokázaným preferenčním původem je možné v nezměněném stavu přeposlat do jiné partnerské země umožňující kumulaci. Předpokladem pro použití kumulace je uzavřená dohoda FTA mezi partnerskými zeměmi, musí být stejná pravidla původu zboží a oznámení v úředním věstníku EU.

³⁸ ŠTAFFA, Martin a PELLER, Michal, 2021. Preferenční systém EU. Plzeň, 22. 03. 2021 [cit. 2020-04-22].

Základní typy kumulace:

- a. Bilaterální (EU-KR, EU-MX, CETA) je základní typ kumulace stanovena v každé dohodě. Za původní jsou považovány pouze materiály partnerů dohody.
- b. Diagonální (Euromed, země Západního Balkánu) je vícestranná kumulace stanovena pouze v některých dohodách. Propojuje a využívá materiály více zemí než jen partnerů dohody.
- c. Regionální (GSP) je jistá forma diagonální kumulace a uplatňuje se pouze v rámci Všeobecného systému preferencí. Používá se pouze mezi členy regionálního sdružení zvýhodněných zemí, např. Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN).
- d. Plná (EHP, CETA) je zvláštní kumulace stanovena pouze v některých dohodách. Všechna zpracování prováděná i na nepůvodních materiálech ve všech partnerských zemích, jsou brána v úvahu při určování původu.
- e. Rozšířená kumulace (GSP). Na žádost orgánů příslušné země může Komise udělit rozšířenou kumulaci mezi danou zemí a partnerskou zemí, se kterou má EU dohodu o oblasti volného obchodu. To platí pouze pro některé materiály a musí být zveřejněna v Úředním věstníku EU v řadě C.

8.3 Schválený vývozce

Jedná se o povolení, které vydává celní správa v zemi, kde vývozce sídlí, na základě splněných podmínek dle příslušných pravidel původu zboží. Bez omezení umožňuje vlastní samopotvrzování preferenčního původu zboží při vývozu a dovozu zboží nad 6 000,- EURO. Má přiděleno číslo povolení, které pak uvádí přímo v prohlášení o původu. Používá se v rámci většiny dohod FTA a pouze pro dohody, které má schválený vývozce v povolení, při rozšíření o uplatnění pro další dohody je třeba požádat. Databáze čísel povolení schváleného vývozce pro EU není, proto jej nelze ověřit na internetu.

8.4 Systém REX a registrovaný vývozce

Systém registrovaného vývozce neboli systém REX je systém umožňující vlastní samopotvrzování (autocertifikaci) preferenčního původu zboží při vývozu a dovozu zboží v rámci preferenčního systému EU. Nepoužívá se namísto schváleného vývozce a naopak. Registrovaný vývozce nebo přepravitel je registrován příslušným orgánem v

zemi, jež sídlí. V EU registruje celní správa členské země dle sídla, v ČR podle místní příslušnosti. Umožňuje vlastní autocertifikaci preferenčního původu zboží při vývozu a dovozu zboží nad 6 000,- EURO, tzv. Deklarací o původu (Prohlášením o původu). Má přiděleno číslo registrace, které pak uvádí přímo v deklaraci o původu, a nemusí se vlastnoručně podepisovat. Jedná se pouze o jednorázovou registraci, není třeba registraci rozšiřovat s další novou dohodou, kde se používá registrovaný vývozce. Od 1. 1. 2018 evropskounijní vývozci jako důkaz původu vystavují pouze Deklaraci o původu a používají registrovaného vývozce u zásilek nad 6 000,- EUR.

Přechodné období GSP bylo ukončeno k 1.1.2021, to znamená, že vývozci ve zvýhodněných zemích, které přistoupí k systému REX u zásilek do 6 000,- EURO, vystavují pouze Deklaraci o původu jak registrovaní, tak neregistrovaní vývozci. U zásilek nad 6 000,- EURO vystavuje registrovaný vývozce deklaraci o původu a neregistrovaný osvědčení FORM A (bez registrace nemůže prokazovat původ). Zvýhodněné země, které nepřistoupily k systému REX, nemůžou uplatnit nárok na preferenční zacházení.

8.5 Certifikáty TARIC

V celním prohlášení je nutné vždy uvádět příslušné kódy certifikátů TARIC. U běžných dohod a důkazů původu existuje třeba N954-osvědčení EUR.1 nebo N864-prohlášení na faktuře (o původu).

Kódy certifikátů TARIC v rámci GSP se systémem REX jsou ku příkladu následující:

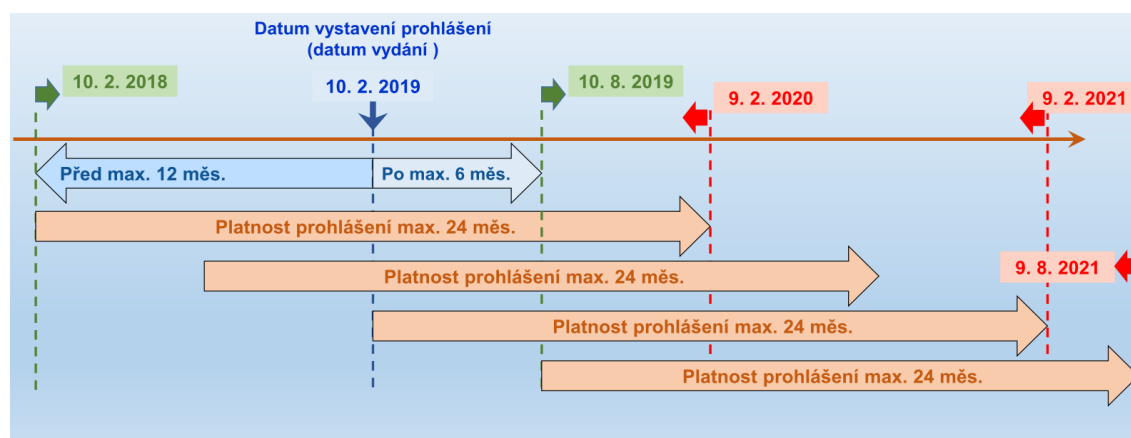
- a) C100 – Registrovaný vývozce je povinen uvádět v případě, kdy celková hodnota zasílaného původního zboží převyšuje 6 000,-EUR.
- b) U164 – Deklarace o původu vystavená registrovaným vývozcem v rámci GSP, kdy celková hodnota zasílaného původního zboží nepřesahuje 6 000,-EUR atd.

8.6 Prohlášení dodavatele

Prohlášení dodavatele se používá k prokázání preferenčního původu dodávaného zboží za účelem možnosti vystavení důkazu původu a provedení zpracovatelské operace na zboží bez preferenčního původu pro možnost následného získání preferenčního původu.

V rámci vnitroujního obchodu se používá tzv. prohlášení dodavatele, které je buď jednorázové pro jednotlivé zásilky nejčastěji vystavované na faktuře nebo dlouhodobé pro více zásilek až na období dvou let vystavené na hlavičkovém papíru dodavatele. Platnost prohlášení dodavatele může být jednorázová, ta se vztahuje k jedné konkrétní zásilce zboží, může se vystavit kdykoli i zpětně, bez omezení časem. Platnost pro zboží v dané zásilce není omezena. A dlouhodobá se vztahuje na zboží v odeslaných zásilkách, nevystavuje se kdykoli, ale maximálně na období dvou let. Začátek období platnosti může být až jeden rok zpětně od data vystavení prohlášení či šest měsíců po datu vystavení prohlášení. Platnost pro zboží v odeslaných zásilkách ve stanoveném období není omezena.

Graf 1: Platnost dlouhodobého prohlášení dodavatele (2020)

Zdroj: Štaffa a Peller

Podepisování prohlášení dodavatele dle stanovy musí být podepsáno vlastnoručně nebo elektronicky. V případě, že existuje písemný závazek, který je podepsán dodavatelem a potvrzuje odpovědnost dodavatele za jakékoli jím vystavené nepodepsané prohlášení, nemusí být podepsáno vlastnoručně ani elektronicky. Předkládané prohlášení dodavatele musí být písemný originál nebo písemný závazek v držení vývozce. Následně se předkládá celnímu úřadu k nahlédnutí, ten si ponechá kopii souhlasící s originálem. Elektronicky podepsané prohlášení se zasílá elektronicky. U opakujících se případech se z hlediska usnadnění administrativy doporučuje na CÚ uložit kopie podkladů prokazující preferenční původ zboží.

Ověření správnosti a pravosti vystaveného prohlášení dodavatele se provádí formou osvědčení INF 4. Celní úřad vybídne deklaranta, aby od svého dodavatele získal toto osvědčení, které je potvrzené příslušným celním úřadem do 90 dnů od obdržení jeho žádosti. Poté předloží deklarant celnímu úřadu osvědčení INF 4 do 120 dnů od vyzvání. Pokud dodavatel nezajistí osvědčení INF 4 můžou celní orgány k ověření využít celní spolupráci. Tento postup se provádí, pokud deklarant prokáže, že dodavatel nechce zajistit osvědčení nebo spolupracovat.

8.7 EORI

Číslo EORI je užíváno jako jedinečný identifikátor pro následnou komunikaci s celními orgány všech členských států Evropské unie a může být přiděleno jen hospodářskému subjektu s právní subjektivitou. O přidělení EORI čísla si subjekt požádá v členském státě EU, v němž má své sídlo. Pokud subjekt nemá sídlo v žádném členském státě, požádá o registraci tam, kde bude poprvé podávat celní prohlášení nebo žádat o rozhodnutí. Jedná se o číslo databáze, díky němuž je možné vylít zboží kdekoli v EU. Příklad: Španělská firma doveze zboží ze zemí mimo EU a chce ho uvést na evropský trh rovnou v ČR, není třeba zboží nejprve vylít ve Španělsku. Na své EORI číslo vylí zboží jako španělský subjekt v ČR. A bude mu vyměřeno DPH, pokud není plátce daně.³⁹

³⁹ Celní správa České republiky, ©2021. EORI registrace. Celnisprava.cz [online]. Praha [cit. 2021-04-24]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/eori/Stranky/default.asp/>

Celkové zhodnocení získaných faktů

Být součástí určitého společenství sebou nese vždy jisté výhody, ale i nevýhody. Jak Česká republika, tak i Španělsko patří mezi členy Evropské unie, která si klade za cíl zlepšení spolupráce v Evropě. Unie částečně disponuje pravomocemi mezinárodní organizace a také pravomocí jednotného státu. Vzhledem k členství obou států zde dochází k volnému pohybu zboží, primární výhodou zde spočívá v odstranění cel a množstevních omezení. Dochází též k odstranění fyzických, technických překážek a obchodních bariér. Zboží se tedy dováží pouze na základě proforma faktury a CMR dokumentu. Jen v případě, je-li překročen jistý limit dovozu (aktuálně 12 milionů korun), je nutné data vykazovat v rámci systému INTRASTAT. Do této chvíle nikdo nemá přehled o množství, druhu a cílovém místě artiklu v rámci EU. Ovšem výjimky a určitá specifika nastávají při dovozu ryb či u samotného rybolovu. V rámci rybolovu musí být úlovek okamžitě vykázan při dovozu do ČR. Dovezené úlovky musejí být ihned zaznamenány v evidenci udržitelného rybolovu EU a též musejí vykazovat původ dané země např. Španělska. Další specifikum se týká aktuálního dovozu roušek, kdy vzhledem k pandemické situaci vznikají neustále nová opatření, jak tento zdravotnický materiál co nejefektivněji dovážet. V roce 2020 proto Evropská unie uvedla v platnost nařízení, kde definuje, jaké ochranné prostředky při vývozu nepodléhají kontrole a mohou se vyvážet ze země bez povolení. Licenční správa vydává potvrzení jen na vyžádání Generálního ředitelství či Celních úřadů.

Zhodnotíme-li na základě zjištěných faktů v obou částech práce nejdůležitější položky importu zboží, zjistíme, že se Španělsko staví do role velkého exportéra motorových vozidel či průmyslových a chemických výrobků. Na špici seznamu dováženého artiklu se tak nenachází potraviny a nápoje. Na plynulý import zboží neměla žádný dopad ani celosvětová koronavirová krize, obchod mezi Českou republikou a Španělskem funguje i nadále bez omezení.

Být členem EU se po získání těchto poznatků jeví jako velmi přínosné rozhodnutí. Přestože zde můžeme najít určité nedostatky, výhody, které členství poskytuje, tyto vady převyšuje mnohonásobně. Případné vystoupení z Unie by pro ČR bylo ekonomickým zvratem.

Závěr

Bakalářská práce se věnuje zahraničnímu obchodu se zaměřením na dovoz zboží ze Španělska do České republiky. Práce definuje nejdůležitější položky importu do České republiky a vymezuje opatření pro dovoz na naše území.

Pod pojmem typický španělský produkt se asi každému ihned vybaví potravinářské produkty jako víno, citrusy, olivy či olivový olej. I samotní Španělé věří, že tyto položky zaujímají první příčku ve vývozu zboží z jejich země. Opak je však pravdou, navzdory společenskému přesvědčení Španělsko do České republiky, ale i do jiných zemí, vyváží hlavně průmyslové výrobky. Vedoucí postavení z hlediska hodnoty v korunách dle statistik z roku 2019 má vývoz motorových vozidel, jenž představuje více než 25 % dovozu do ČR. Další položku na seznamu nejvíce vyváženého artiklu ze Španělska tvoří investiční statky, do nichž spadají například průmyslové stroje, dopravní materiály nebo elektronická zařízení. Španělsko si také získalo pověst velkého vývozce chemických produktů, například plasty, ale i léky. Za zajímavou a specifickou surovinu dováženou v hojném množství do ČR lze považovat kaučuk. A nakonec samozřejmě již zmiňovaný sektor potravin a nápojů, jehož protagonisty jsou maso, zelenina, ovoce, citrusy a ořechy.

Tyto skutečnosti byly charakterizovány v teoretické části a s nimi další související pojmy zaměřující se na zahraniční obchod. Velká část se rovněž týkala Evropské unie a volného pohybu zboží v rámci vnitřního trhu.

Praktická část obsahovala expertní rozhovor uskutečněný s příslušníkem celní správy, jenž poskytl cenné informace vztahující se k dovozu zboží a jeho původu. Detailnější popis jednotlivých, nejvíce importovaných produktů a jejich specifik se konkretizoval na základě realizovaného rozhovoru a též dle poznatků v teoretické části. V části praktické se nachází i charakteristika dílčích nařízení a opatření, která přišla v platnost v rámci celé Evropské unie, a jimiž se musejí členské státy řídit.

V rámci dovozu ze Španělska do ČR existují dvě velká specifika, první se týká současné koronakrizy a s ním spojený dovoz roušek a respirátorů. Aktuálně se totiž jedná o nedostatkové a velmi potřebné zboží, díky čemuž se neustále vymýšlejí nová pravidla a

kontroly pro jejich přehledný a bezpečný dovoz mezi zeměmi. Tyto masky se dělí na dva druhy, osobní ochranné prostředky a zdravotnické prostředky, přičemž každá z nich má svůj TARIC kód.

Druhé specifikum dovozu představuje společný rybolov v rámci EU, kde se například úlovky musejí ihned vykazovat. Panuje zde přísný dohled, počínaje tak už od příplutí do přístavu, kde se vyhotoví záznam s přesnými údaji o obsahu úlovků na lodi, i to jaká loď se plavila. Všechny tyto kroky se podstupují v rámci snahy o zamezení lovu zejména ohrožených druhů. Výjimku nemá ani sportovní rybaření.

V závěru práce je uvedeno celkové zhodnocení aktuální situace v obchodu Španělsko – Česká republika, zjištěných faktů a pravidel dovozu zboží ze Španělska do České republiky.

Resumen

Este trabajo trata del comercio exterior con un enfoque en la importación de mercancías de España a la República Checa. La tesis define los artículos de importación más importantes y describe las medidas de importación para la República Checa.

Bajo el término producto típico español, todos recuerdan inmediatamente productos alimenticios como vino, cítricos, aceitunas o aceite de oliva. Incluso los propios españoles creen que estos artículos son los más exportados desde su país. Sin embargo, ocurre lo contrario, a pesar de las creencias sociales, España exporta principalmente productos industriales a la República Checa, pero también a otros países. Según estadísticas de 2019, el primer lugar es la exportación de vehículos de motor, que representa más del 25 % de las importaciones. Justo detrás de ellos están los bienes de capital, que incluyen, por ejemplo, maquinaria industrial, materiales de transporte o equipos electrónicos. Además, España es un importante exportador de productos químicos como plásticos, pero también de medicamentos. También es interesante importar caucho en grandes cantidades. Y finalmente, por supuesto, el ya mencionado sector de alimentación y bebidas, cuyos protagonistas son las carnes, hortalizas, frutas, cítricos y frutos secos.

Estos hechos se caracterizaron en la parte teórica y otros conceptos relacionados relacionados con el comercio exterior. También se dedicó gran parte a la Unión Europea y la libre circulación de mercancías en el mercado interior.

En la parte práctica del trabajo, se realizó una entrevista de experto con un miembro de la administración de aduanas. Esta entrevista brindó información valiosa sobre la importación de bienes y su origen. Con base en esta entrevista y también de acuerdo con los hallazgos en la parte teórica, se describieron con más detalle los productos individuales, la mayoría de los productos importados y sus características específicas. También se exponen las normas y medidas individuales que son válidas en toda la Unión Europea y que los Estados miembros deben seguir.

Hay dos aspectos específicos importantes en las importaciones, el primero se refiere a la actual crisis sanitaria debido al Covid-19 y la importación asociada de mascarillas y

respiradores. En la actualidad, estos son bienes escasos y muy necesarios, gracias a los cuales constantemente se están ideando nuevas reglas y controles para su importación clara y segura entre países. Estas máscaras se dividen en dos tipos, equipos de protección personal y dispositivos médicos, cada uno con su propio código TARIC.

La segunda especificidad de las importaciones es la pesca conjunta dentro de la UE. Donde, por ejemplo, las capturas deben notificarse inmediatamente. Además, después de la llegada al puerto, se debe hacer un registro del contenido de las capturas a bordo y del buque que navegó. Este es un esfuerzo para prevenir la pesca ilegal, especialmente de especies en peligro de extinción. La pesca deportiva no es una excepción.

Al final del trabajo se hace una evaluación general de la situación, los hechos y las reglas para la importación de mercancías de España a la República Checa. También se proponen algunas medidas que podrían ayudar a mejorar las importaciones continuas.

Seznam odborné literatury a zdrojů

Literární zdroje

- BUCKLEY, Peter J. a GHOURI, Pervez N., 2015. *International business strategy: theory and practice*. Abingdon: Routledge. 664 s. ISBN 978-0-415-62469-5.
- DANIELS, John D., RADEBAUGH, Lee H. a SSULLIVAN, Daniel P., 2009. *International business: environments and operations*. Upper Saddle River: Pearson Education. 902 s. ISBN 978-0-13-500112-7.
- EUROFFICE PRAHA-BRUSEL, a.s., 2004. *Průvodce vybranými oblastmi podnikání po vstupu ČR do EU*. 1 vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí české republiky. 124 s. ISBN 80-86345-47-5.
- JUREČKA, Václav, 2017. *Makroekonomie*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0251-8.
- KUBIŠTA, Václav, 2016. *Mezinárodní obchod a migrace*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-655-2.
- MULAČOVÁ, Věra a MULAČ, Petr, 2013. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada. Finanční řízení. ISBN 978-80_247-4780-4.
- SHENKAR, Oded, LUO, Yadong a CHI, Tailan, 2015. *International business*. 3rd edition. New York: Routledge, Taylor & Francis Group. 678 s. ISBN 978-0-415-81713-4.
- SOUKUP, Jindřich, POŠTA, Vít, NESET, Pavel a PAVELKA, Tomáš, 2018. *Makroekonomie*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-537-7.
- ŠMEJKAL, Václav, JIRÁSEK, Jaroslav a PŘIKRYLOVÁ, Jana, 2003. *Změní se strategie Vaší firmy po vstupu do Evropské unie?* Praha: Hospodářská komora České republiky. ISBN 80-86345-36-x.
- TAHAL, Radek, 2015. *Základní metody sběru primárních dat v marketingovém výzkumu*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 2015, 99 s. ISBN 978-80-7400-585-5
- ŽEMLIČKA, Lubomír, 1998. *Celní zákon a předpisy související v praxi*. Olomouc: ANAG. ISBN 80-85646-40-4.

Internetové zdroje

- Aion CS, ©2021. Mezinárodní smlouvy Španělsko-Česko. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-23]. Praha. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/ms-hledani?g=15092784%2C15092942>
- AutoScout24, 2021. Španělské automobilky. *AutoScout24* [online]. 02. 03. 2020 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.autoscout24.cz/informovat/radce/jine/spanelske-automobilky/>
- CARLAVILLA LÓPEZ, María, 2018. Recomendaciones sobre cómo hacer negocios en la República Checa. *ICEX España Exportación e Inversiones*. [online]. Praha: Bajo la supervisión de la Oficina Económica y Comercial de la Embajada de España de Praga, 11. 05. 2018. [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: https://www.icex.es/icex/wcm/idc/groups/public/documents/documento_anexo/mdiw/odyw/~edisp/dax2020860258.pdf
- Celní kodex – Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství. Brusel: Úřední věstník EU, 19. 10. 1992, L 302. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:CS:PDF/>
- Celní správa České republiky, ©2021. EORI registrace. *Celnisprava.cz* [online]. Praha [cit. 2021-04-24]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/eori/Stranky/default.asp/>
- CzechTrade, 2021. Španělsko a návrat do nové normality. *Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. CzechTrade, 21. 07. 2020. [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/spanelsko-koronavirus/>
- CzechTrade, 2021. Španělsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. *Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/>

- CzechTrade, 2021. Španělsko: Zahraníční obchod a investice. *Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-zahranicni-obchod-a-investice/>
- CzechTrade, 2021. Španělsko: Základní charakteristika teritoria ekonomický, přehled. *Businessinfo. Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. Madrid: Zastupitelský úřad ČR. 15. 12. 2019 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/spanelsko-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/>
- Euroskop, 2021. *Obchodní politika*. [online]. Praha: Vláda České republiky, září 2018. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/680/sekce/obchodni-politika/>
- Evropská unie, ©2021. Prodej výrobků v EU. *Your Europe. Europa.eu*. [online]. 06. 01. 2021 [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_cs.htm#shortcut-0/
- Gobierno de España, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 2021. Exportación. *mapa.gob.es* [online]. Madrid. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.mapa.gob.es/es/ganaderia/temas/comercio-exterior-ganadero/export/>
- Gobierno de España, Ministerio de Asuntos Exteriores, Unión Europea y Cooperación, 2021. Empresas españolas en la República Checa. *exteriores.gob.es* [online]. Praha. [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <http://www.exteriores.gob.es/Embajadas/PRAGA/es/Noticias/Documents/Spanish%20Companies.pdf/>
- Managementmania, 2016. *Export v ekonomice*. [online]. 09.12. 2015 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/export-v-ekonomice>
- Managementmania, 2016. *Import v ekonomice*. [online]. 17. 08. 2015 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/import-v-ekonomice>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. 70. výročí podpisu GATT. *Mpo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 09. 11. 2017. [cit. 2020-12-

- 10]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/zahranicniobchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/70--vyroci-podpisu-gatt-233138/>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Příkladný výčet ochranných prostředků nepodléhající kontrole při vývozu. Mpo.cz [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 05. 2020. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/kontrola-vyvozu-nekterych-ochrannych-pomucek-mimo-eu/prikladny-vycet-ochrannych-prostredku-nepodlehajici-kontrola-pri-vyvozu--254516/>
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Zahraniční obchod. *Mpo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/>
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu, ©2020. Základní informace k WTO a DDA. *Mpo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 04. 2018. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/zakladni-informace-k-wto-a-dda--7894/>
 - MULLER, Thomas, ©2020. Vnitřní trh EU-základní principy. *Mpo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 11. 01. 2016. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podnikani-v-eu/vnitri-trh-eu/vnitri-trh-eu---zakladni-principy--3363/>
 - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007. Brusel: Úřední věstník EU, 2013, L347/671. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1308>
 - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011. Brusel: Úřední věstník EU, 2019, L 111/13. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0631&qid=1618852579541>

- NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006. Brusel: Úřední věstník EU, 2009, L 343/1. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1224&qid=1618848712337>

Ostatní zdroje

- MATĚJKA, Martin a PELLER, Michal, 2021. *Komentář odboru 21 GŘC k novým TARIC kódům na roušky*. Plzeň, 22. 03. 2021. [cit. 2021-04-22].
- PELLER, Michal, 2021. *Interview s příslušníkem celní správy z celního oddělení zabývající se původem zboží, z celního úřadu pro Plzeňský kraj*. Plzeň, 22. 03. 2021. [cit. 2021-04-22].
- ŠTAFFA, Martin a PELLER, Michal, 2021. *Preferenční systém EU*. Plzeň, 22. 03. 2021 [cit. 2021-04-22].

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: INTRAST: Prahová hodnota pro osvobození od vykazování.....	22
Tabulka 2: Komoditní struktura dovozu zboží v roce 2019 (v tis. CZK).....	23
Tabulka 3: Úřední věstník Evropské unie, nové TARIC kódy na roušky.....	35
Graf 1: Platnost dlouhodobého prohlášení dodavatele (2020).....	43

Přílohy

Příloha číslo 1: Hlavní zóny volného obchodu

ASEAN = Sdružení národů jihovýchodní Asie (Brunej, Filipíny, Indonésie, Kambodža, Laos, Malajsie, Myanmar, Singapur, Thajsko, Vietnam)

USMCA dohoda (USA, Mexiko, Kanada)

EFTA = Evropské sdružení volného obchodu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko)

CEFTA = Středoevropská zóna volného obchodu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Moldavsko, Severní Makedonie, Srbsko)

DR-CAFTA = Dominikánsko–středoamerická smlouva o volném obchodu (Dominikánská republika, Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Salvador, USA)

Mercosur = Mercado Común del Sur (Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay, Venezuela)

Pacifická aliance (Chile, Kolumbie, Mexiko, Peru)

RCEP = Regionální ekonomické partnerství (Austrálie, Nový Zéland, Japonsko, Jižní Korea, Čína, Brunej, Filipíny, Indonésie, Kambodža, Laos, Malajsie, Myanmar, Singapur, Thajsko a Vietnam)

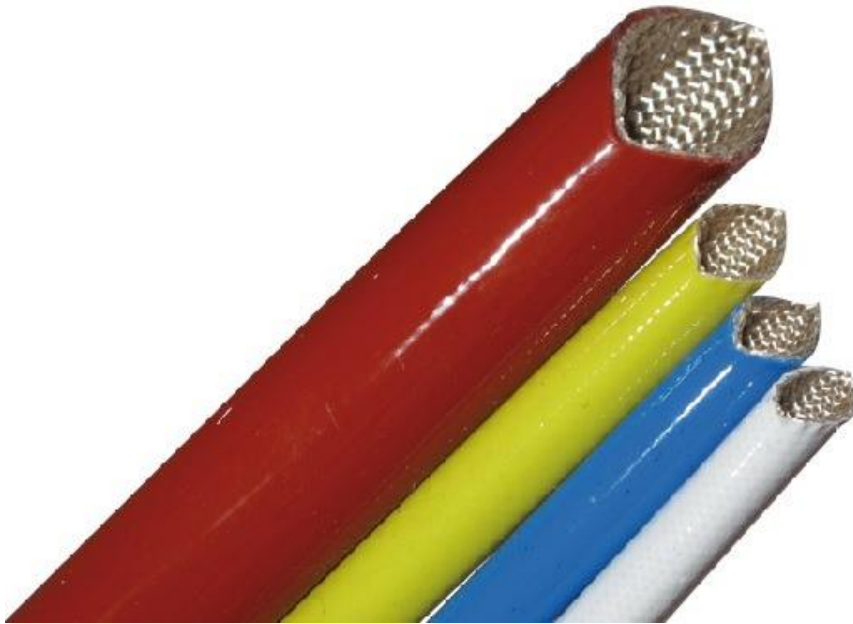
Zdroj: Hana Brýdlová, 2021. Hlavní integrační seskupení ve světě. *Slideplayer*. [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://slideplayer.cz/slide/11137231/>

Příloha číslo 2: IPPC certifikace ošetřených palet

Zdroj: Klaus Timber, 2021. *IPPC certifikace*. [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.klaustimber.cz/ippc-certifikace>

Příloha číslo 3: Izolační trubičky ze skelných vláken

Zdroj: KOMPASS, 2021. *Izolační trubičky a dutinky pro teplotní zatížení*. [online]. [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://cz.kompass.com/p/izolacni-trubicky-a-dutinky-pro-teplotni-zatizeni/c8d52256-5ca9-4f5a-a9bb-cc337614a2f5/>